

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621200798
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibal'ová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621200798.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U., bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka EG. štátny občan Slovenskej republiky a otec neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, F. Lehára 12, Lučenec, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i aď u j e maloletému U. v ý c h o v n é o p a t r e n i e - pobyt v E. za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky najdlhšie na 6 mesiacov počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

II. Matke maloletého dieťaťa W.1 súd u k l aď a p o v i n n o sť spolupracovať s E. s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 18.02.2021 bol Okresnému súdu Lučenec doručený návrh Okresnej prokuratúry Lučenec na dočasné odňatie maloletého U. zo starostlivosti jeho matky W. a nariadenie výchovného opatrenia maloletému na účely zabezpečenia odbornej pomoci - pobyt v špecializovanom zariadení na dobu šiestich mesiacov od umiestnenia maloletého v zariadení z dôvodu, že maloletý sa opakovane dopustil konaní majúcich znaky priestupkov alebo trestných činov, pričom opatrenia sociálnoprávnej ochrany poskytované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a opatrenia prijaté súdom nedosiahli svoj účel a maloletý naďalej pácha trestnú činnosť, ktorej závažnosť sa v prípade, ak nad ním nehrozí dohľad štátneho orgánu, stále stupňuje. U maloletého dochádza k zlyhávaniu výchovného pôsobenie zo strany matky a miernejšie opatrenia upravené v zákone o rodine neprinášajú požadovaný efekt, čo sa okrem nevhodného správania prejavuje aj opakovanou protispoločenskou činnosťou (vyhrážanie sa bitkou v prípade neposkytnutia maloletým určenej sumy finančných prostriedkov, nútenie iného maloletého dieťaťa kľaknúť si pred kostolom na námestí na zem a prisahať, že o protiprávnej činnosti maloletého U. nikomu nepovie) a je potrebné ho výchovne usmerniť, k čomu nepostačuje len výchovný vplyv jeho rodiny. Intenzita ohrozenia a protispoločenského správania u maloletého dosiahla taký stupeň, že je potrebné v záujme preventívneho pôsobenia na maloletého uplatniť výchovný postup súdu v civilnom konaní prostredníctvom opatrení upravených v netrestnej právnej norme (v zákone o rodine), ktorý predchádza teoretickému potrestaniu maloletého v rámci trestného konania. U maloletého U. je v jeho najlepšom záujme, najmä s prihliadnutím na prístup matky, uplatniť prísnejšie a efektívnejšie výchovné opatrenie, a to dočasné odňatie maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti matky a nariadenie maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci pobyt v zariadení najdlhšie na dobu šiestich mesiacov. Týmto pobytom sa maloletému poskytne adekvátne starostlivosť, skoriguje sa jeho nekontrolovateľné správanie a môžu sa prijať konkrétne opatrenia v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. V minulosti boli uplatňované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec výchovné opatrenia voči maloletému, ktoré sa však minuli účinkom. Rovnako sa minulo účinkom aj výchovné opatrenie - napomenutie a ochranný dohľad uložené súdom. Tieto výchovné opatrenia neprispeli k

náprave maloletého, nakoľko po krátkom čase sa vo výchove tohto dieťaťa opätovne prejavili výchovné problémy.

1.1. Z odôvodnenia návrhu ďalej vyplýva, že uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/30/2019-63 zo dňa 30.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.08.2019, súd napomenul maloletého U. pre skutok, ku ktorému došlo dňa 1X.XX.XXXX v čase okolo XX.XX hod. v Lučenci na Námestí republiky pri predajni zmrzliny, kde pristúpil k maloletému T. K., nar. XX.XX.XXXX., ktorému povedal „daj mi 5,- Eur, inak ťa zabijem“, na čo mu maloletý T. K. uviedol, že nemá 5,- Eur a preto mu maloletý U. povedal „tak mi daj 3,- Eur“, na čo mu maloletý T. K. opätovne zopakoval, že nemá ani 3,- Eur a preto mu maloletý U. povedal, že mu má dať všetko, čo má a nastavil svoje dlane pred seba, pričom maloletý T. K. zo strachu mu z peňaženky vysypal všetky peniaze, po čom z miesta odišiel a týmto svojím konaním maloletý U. nespôsobil žiadne zranenia maloletému T. K., avšak spôsobil mu škodu vo výške 1,80 Eur, ktoré konanie po stránke formálnej vykazovalo znaky zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Zároveň súd nad výchovou maloletého uložil dohľad v trvaní 12 mesiacov.

1.2. Maloletý U. bol následne podozrivý vo veci spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kde bolo trestné stíhanie odložené podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko trestné stíhanie bolo podľa § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neprípustné, keďže páchatelom je osoba, ktorá v čase skutku nedovršila štrnásť rok veku. Dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX hod. v Lučenci na ul. P. Rádayho maloletý na chodníku oproti obchodu večierka si pýtal peniaze od tam prechádzajúceho O. a to tak, že k tomu pribehol, najskôr zvýšil hlas a agresívne gestikuloval so slovami „dáš mi peniaze, viem, že máš“, a donútil ho zo strachu vydať finančnú hotovosť 1,50 Eur a ako mu túto dal a povedal mu, že už ďalšie peniaze nemá, tento na to povedal, že „určite máš, lebo som počul štrnganie vo vrecku“, a tak mu vydal ďalších 1,50 Eur a následne sprevádzajúc ho po chodníku ho donútil rozmeniť aj 20,- Eur bankovku so zámenkou, že ešte potrebuje ďalších 0,50 Eur a vtedy sa mu aj vyhrážal, že ak mu nedá ďalšie peniaze, tak ho dá zbiť kamarátom, lebo on má aj spoločníkov, tiež mu má rozmeniť 2,- Eur mincu na dve 1,- Eur mince, na čo mu zo strachu na výmenu mincu podal a s ňou však ušiel, čím O. spôsobil celkovú škodu vo výške 5,- Eur a nespôsobil žiadne zranenia.

1.3. Ďalej maloletý U. spáchal priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“), kde bolo priestupkové konanie podľa § 66 ods. 1 písm. b) zákona o priestupkoch odložené, nakoľko v čase spáchania priestupku maloletý U. nedovršil pätnásť rok svojho veku. Jednalo sa o priestupkovú vec vedenú pod sp. zn. D., kde išlo o odcudzenie voľne položennej detskej kolobežky zn. Street surfing bandit v hodnote 100,- Eur. V minulosti už bol maloletý U. postihnutý za priestupok podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupková vec bola vedená pod sp. zn. D.

1.4. Maloletý U. žije v spoločnej domácnosti s matkou W.. Otec maloletého dieťaťa nie je známy. Rodina žije v podnájme, ktorý pozostáva z jednej veľkej miestnosti, ktorá je zariadená ako izba na spanie a kuchyňa. Sociálne zariadenia má rodina spoločné s ďalšou rodinou. Maloletý navštevuje X. a v školskom roku 2020/2021 navštevuje 6. ročník, 7. rok školskej dochádzky. Zo správy zo Špeciálnej základnej školy zo dňa 07.10.2020 vyplýva, že u maloletého sa prejavujú sklony k šikanovaniu slabších a často klame. K učiteľom sa snaží byť slušný a je kamarátskej povahy. Na hodinách pracuje unáhylene, nechce si dať poradiť, čo sa prejavuje aj na výsledkoch jeho práce. Domáca príprava na vyučovanie absentuje. Školskú tašku si nenesí, iba nejaké vrecúško.

1.5. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že nevhodné správanie maloletého a nestabilita správania sa objavila u maloletého už v apríli 2019, kedy spáchal konanie po formálnej stránke naplňujúce znaky zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, konanie bolo vedené na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec pod sp.zn. D.. Preto Okresná prokuratúra Lučenec podala na Okresný súd Lučenec návrh na uloženie výchovného opatrenia - napomenutia, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/30/2019-63 zo dňa 30.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.08.2019.

1.6. Počas trvania výchovného opatrenia maloletý navštevoval akreditovaný subjekt M., kde bol zaradený do výchovno-skupinového programu. Následne Centrum pre deti a rodiny Lučenec zaslalo správu, že maloletý má pozitívne zmeny v správaní a starostlivosť zo strany matky sa zlepšila. Maloletý sa počas výchovného opatrenia nedopustil žiadneho protiprávneho konania, preto Úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny Lučenec zaslal na Okresný súd Lučenec správu, že nariadené výchovné opatrenie - dohľad splnilo svoj účel a uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/49/2020-22 zo dňa 14.09.2020 došlo k zrušeniu výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletým.

1.7. Následne po ukončení dohľadu maloletý U.h dňa 26.08.2020 spáchal priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch a dňa 20.12.2020 sa dopustil skutku nesúceho znaky trestného činu, kvalifikovaného ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, trestná vec však bola z dôvodu neprípustnosti trestného stíhania odložená. Z vyššie uvedeného vyplýva, že výchovné opatrenie - napomenutie a dohľad viedlo k náprave maloletého iba počas trvania výchovného opatrenia - dohľadu. Akonáhle bol ukončený dohľad zo strany súdu, maloletý sa opäť dopúšťa protispoločenskej činnosti a správanie sa zhoršilo.

2. Dňa 26.02.2021 bol súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletému nariadil ústavnú starostlivosť. Vzhľadom na nevhodné správanie maloletého U. a nevhodné prostredie, v ktorom sa momentálne maloletý zdržiava, žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec súd, aby neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok a v zmysle § 54 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v E. Zároveň navrhol, aby súd uložil matke maloletého povinnosť prispievať na výživu maloletého U. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťaťa vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca na adresu E.y a tiež uložil matke povinnosť odovzdať maloletého do uvedeného zariadenia po vykonateľnosti uznesenia.

3. Uznesením č.k. 10P/8/2021-41 zo dňa 04.03.2021 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.03.2021.

4. Vo veci sa dňa 30.03.2021 uskutočnilo súdne pojednávanie.

5. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Lučenec na pojednávaní uviedla, že k podaniu návrhu na uloženie opakovaného výchovného opatrenia dospela na základe poznatkov trestného úseku Okresnej prokuratúry Lučenec, že maloletý sa dopustil skutku nesúceho znaky trestného činu vydierania. Následne bola vykonaná lustrácia ohľadne rodiny maloletého, jeho výchovného prostredia a zázemia. Bolo zistené, že maloletý sa po uplynutí doby, kedy bol nad ním vykonávaný dohľad, opätovne dopúšťa činov, ktoré nesú protispoločenský charakter. Poznamenala, že keby bol maloletý v čase spáchania tohto skutku trestne zodpovedný, za zločin vydierania je trestná sadzba trestu odňatia slobody 4 - 10 rokov, teda keby mal vek trestnej zodpovednosti, mohol ísť do výkonu trestu na 10 rokov. Taktiež by bol tento skutok pravdepodobne riešený väzobne, čiže by bol aj vyšetrovaný väzobne. Tiež bolo zistené, že maloletý sa dopustil aj konaní nesúcich znaky priestupku na majetkovom úseku. Hodnotenie školy je rovnako pomerne negatívne, hlavne čo sa týka povahových rys maloletého, ohľadom šikany a agresívneho a nevhodného správania. Súhrnne zo všetkých týchto dôkazov a podkladov, ktoré boli priložené k návrhu, je prokurátorka toho názoru, že prechádzajúce výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a považuje za potrebné maloletého umiestniť do zariadenia, kde bude režim, systém a nastavený poriadok, nakoľko je ešte dostatočne mladý a ešte stále je šanca, aby táto jeho kriminálna kariéra bola zvrátená. Zároveň prokurátorka súhlasila s uložením výchovného opatrenia na účel odbornej diagnostiky maloletého.

6. Kolízny opatrovník súhlasil s návrhom prokurátora a navrhol maloletému uložiť výchovné opatrenie v zariadení na účel odbornej diagnostiky.

7. Matka s uložením výchovného opatrenia nesúhlasila a uviedla, že sa proti rozhodnutiu odvolá. Tvrdila, že syn je ľahko ovplyvniteľný, ľahko sa dá nahovoriť. Aj na toto ho nahovorila sestrina dcéra. Keby bol pri nej, tak by sa to nestalo. Matka ho pred 2-3 týždňami objednala k psychologičke na deň 26.05. Kolobežku neukradol, bola opretá o smetný kôš pri Galérii. Matka ešte dala opraviť na nej koleso.

8. Maloletý U.h na pojednávaní uviedol, že ten chlapec mal 15 rokov, išiel po druhej strane chodníka a z vrecka vybral peniaze a dal mu ich do ruky. U. sa mu nevyhrážal, že ho zabije alebo niečo také. Dal mu peniaze dobrovoľne. Po tom, čo sudkyňa prečítala U. obsah jeho výpovede pred Okresným

riaditeľstvom Policajného zboru v Lučenci, v ktorom spáchanie skutku priznal, maloletý uviedol, že je to pravda. Urobil to „iba tak“. Pokiaľ ide o kolobežku, uviedol, že nevedel, že je kradnutá, bola pri smetnom koši. Nebolo tam ani koliesko, mama mu ho kúpila. Potom prišli policajti a hľadali tú kolobežku. Na záver U. vyjadril ľútosť nad tým, čo urobil.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, maloletého U., prokurátora, kolízneho opatrovníka, prečítaním záznamu Okresného úradu Lučenec, odbor všeobecnej vnútornej správy č.p. D. zo dňa 25.05.2017 o odložení priestupkovej veci, záznamu Okresného úradu Lučenec, odbor všeobecnej vnútornej správy č.p. D. zo dňa 04.11.2020 o odložení priestupkovej veci, správy kolízneho opatrovníka zo dňa 05.02.2021, správy Špeciálnej základnej školy Lučenec zo dňa 07.10.2020, uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec, odbor kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania I. zo dňa 10.05.2019, uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania I. zo dňa 20.01.2021, správy kolízneho opatrovníka zo dňa 05.03.2021, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 12.03.2021 a zistil tento skutkový stav:

10. Z lustrácie v Registri obyvateľov Slovenskej republiky má súd preukázané, že maloletý U. je dieťaťom matky EG. a otca neurčeného.

11. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/77/2013-51 zo dňa 29.11.2013, právoplatným dňa 27.12.2013, súd zveril maloletého MR. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky ZG. a matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc od 01.08.2013 k rukám starej matky. Zročné výživné za obdobie od 01.08.2013 do 30.11.2013 vo výške 108,52 Eur súd matke povolil splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur.

12. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/69/2016-62 zo dňa 15.11.2016, právoplatným dňa 07.12.2016, súd zmenil rozsudok č.k. 9P/77/2013-51 zo dňa 29.11.2013 tak, že maloletého U. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti tety W. a matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc právoplatnosťou rozhodnutia k rukám W.

13. Rozsudkom č.k. 9P/24/2018-33 zo dňa 22.06.2018 Okresný súd Lučenec zveril maloletého U. do starostlivosti matky W.. Dopĺňacím rozsudkom č.k. 9P/24/2018-38 zo dňa 22.06.2018 súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosti W. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 04.08.2018.

14. Uznesením č.k. 10P/30/2019-63 zo dňa 30.07.2019 súd uložil maloletému U. výchovné opatrenie - napomenutie tak, že napomenul maloletého, aby sa nedopúšťal konania nesúceho znaky páchania priestupkov, trestných činov a dodržiaval právny poriadok Slovenskej republiky. Zároveň súd určil nad výchovou maloletého U. dohľad, ktorý sa vykonával za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Mesta Lučenec a X. po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, ktorá nastala dňa 09.08.2019.

15. Uznesením č.k. 21P/49/2020-22 zo dňa 14.09.2020, právoplatným dňa 14.10.2020, Okresný súd Lučenec zrušil výchovné opatrenie nad maloletým U., ktoré bolo uložené uznesením č. k. 10P/30/2019-63 zo dňa 30.07.2019.

16. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie služieb pre občana matka maloletého dieťaťa W. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.06.2018. Poberá prídavok na dieťa vo výške 51,- Eur a dávku v hmotnej núdzi vo výške 188,- Eur.

17. Zo správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 05.02.2021 vyplýva, že maloletý U.ije v spoločnej domácnosti so svojou matkou W., ktorá je nezamestnaná. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 156,70 Eur a prídavky na dve maloleté deti v sume 51,00 Eur. S nimi v domácnosti žije aj brat maloletého I. ktorý navštevuje Odborné učilište v Lučenci, 1. ročník, odbor opatrovateľstvo. Rodina žije v podnájme, kde obývajú jednu veľkú miestnosť, ktorá je zariadená ako izba na spanie a kuchyňa. Sociálne zariadenie má rodina spoločné s ďalšou rodinou. Poplatky súvisiace s užívaním bývania uhrádza pani D. v sume 250,-Eur. Maloletý U. navštevuje X. a v školskom roku 2020/2021 navštevuje 6. ročník, 7. rok školskej dochádzky. Podľa udania matky maloletý

v škole dosahuje dobrý prospech a v domácom prostredí so synom nemá žiadny výchovný problém. V čase osobného voľna voľný čas trávi s kamarátmi a pasívne hrá futbal. Počas vykonaného pohovoru pani Oláhová bola informovaná, že úrad zaslal žiadosť do E. ohľadne umiestnenia maloletého U. do ich zariadenia a aby nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť.

17.1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec maloletého U. eviduje v evidencii s poruchami správania od 27.05.2017 z dôvodu spáchania priestupku. Uvedeného priestupku sa dopustil dňa 13.05.2017 pred OV., kde odcudzil z košíka umiestneného za sedadlom bicykla jedno vreco zemiakov v hodnote 1,35 Eur.

17.2. Na základe doručeného uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec pod č. konania D. zo dňa 10.05.2019 za zločin lúpeže Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v súlade s ustanovením § 59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 12 vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z., odporučil maloletého U.. Odporúčaný začiatok vykonávania opatrení bol od 10.06.2019 v rozsahu 30 hodín.

17.3..c v záverečnej správe zo dňa 09.10.2019 uviedlo, že u maloletého U. nastali pozitívne zmeny v správaní a v zabezpečovaní starostlivosti matky o maloletého. Nepovažujú za nutné naďalej spolupracovať s maloletým a jeho matkou. Nespozorovali ďalšie možné predpoklady páchania trestnej činnosti zo strany maloletého. Nakoľko v rámci dohody o výkone opatrení boli naplnené stanovené ciele a vyčerpané odporúčené hodiny, spoluprácu Centrum pre deti a rodiny s menovanou rodinou ukončilo.

17.4. Z dôvodu, že maloletý U. sa opakovane dopúšťal majetkovej trestnej činnosti, Okresný súd Lučenec uznesením č.. 10P/30/2019-63 zo dňa 30.06.2019 uložil maloletému U. vi výchovné opatrenie - napomenutie a určil nad výchovou maloletého dohľad po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Maloletý U. bol úradom práce v roku 2019 zaradený do výchovno-skupinového programu, ktoré organizoval akreditovaný subjekt M. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 12.08.2020 zaslal súdu správu, podľa ktorej N. v záverečnej správe zo dňa 09.10.2019 uviedlo, že u maloletého nastali pozitívne zmeny v správaní a v zabezpečovaní starostlivosti matky o maloletého, nepovažujú za nutné naďalej spolupracovať s maloletým a jeho matkou, nespozorovali ďalšie možné predpoklady páchania trestnej činnosti zo strany maloletého. Nakoľko v rámci dohody o výkone opatrení boli naplnené stanovené ciele a vyčerpané odporúčené hodiny, spoluprácu Centrum pre deti a rodiny s menovanou rodinou ukončilo. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nebolo doručené žiadne oznámenie, že sa maloletý U. D. počas uloženého výchovného opatrenia - dohľadu dopustil protiprávneho konania. Úrad práce preto v uvedenej správe skonštatoval, že uložené výchovné opatrenie - dohľad splnilo svoj účel. Okresný súd pod č. konania 10P/30/2019 dňa 17.08.2020 na základe predloženej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podal podnet na začatie konania o zrušenie výchovného opatrenia nad výchovou maloletého U.. Uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/49/2020-22 zo dňa 14.09.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.10.2020, bolo výchovné opatrenie nad maloletým zrušené.

17.5. Dňa 02.10.2020 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Lučenci doručilo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec oznámenie, že maloletý U. sa dňa 26.08.2020 dopustil priestupku takým spôsobom, že odcudzil pri vstupe do Obchodného centra Galéria kolobežku. Dňa 11.01.2021 bola Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Lučenci doručená Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zápisnica o výsluchu osoby mladšej ako 14 rokov. Maloletý MR. bol dňa 20.12.2020 vypočutý v trestnej veci vydierania.

17.6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately napriek zrušeniu výchovného opatrenia - dohľadu naďalej vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zamerané na zmiernenie, resp. odstránenie porúch správania zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

18. Podľa správy X. zo dňa 07.10.2020 žiak U. sa v škole správa dosť živelne a neposedne, treba ho stále napomínať, usmerňovať a vysvetľovať mu, prejavujú sa u neho sklony k šikanovaniu slabších a často

klame. Je veselej a kamarátskej povahy, v kolektíve pomerne obľúbený. K učiteľom sa snaží byť slušný. Patrí medzi priemerných žiakov v triede. Pracuje na hodinách veľmi unáhle, nechce si dať poradiť, čo sa často prejaví aj na výsledku jeho práce. Domáca príprava na vyučovanie absentuje. Školskú tašku si nenesí, iba nejaké vrecúško a nenesí si domov ani žiacku knižku. Do školy si nosí desiatu, v školskej jedálni sa stravuje. O činnostiach žiaka mimo vyučovania nie je škola informovaná. Od začiatku školského roka 2020/2021 vymeškal do 07.10.2020 (vrátane) 5 ospravedlnených a 0 neospravedlnených hodín. Keďže žiaka učí učiteľka len od septembra 2020, spoluprácu s matkou ku dňu vyhotovenia správy hodnotila ako zatiaľ dobrú, dostačujúcu. Žiak má vyplatené poplatky voči škole, školské pomôcky zatiaľ ešte nedoniesol.

19. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 26.02.2021 na výzvu súdu oznámil, že E. dňa 25.02.2021 oznámilo súhlasné stanovisko vo veci prijatia maloletého U. do ich zariadenia.

20. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

22. Podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

23. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

24. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

25. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

26. Podľa § 43 ods. 3 zákona o rodine, dieťa je ďalej povinné

- a) spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu,
- b) plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam a

c) vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívania látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie.

27. Maloletý U. je v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny od roku 2017 pre poruchy správania z dôvodu spáchania priestupku proti majetku, keď dňa 13.05.2017 v Obchodnom dome Kaufland odcudzil z košíka umiestneného za sedadlom bicykla vrece zemiakov o hmotnosti 2,45 kg v hodnote 1,35 Eur. Keďže v čase spáchania priestupku maloletý U. nedovŕšil 15. rok svojho veku, správny orgán - Okresný úrad Lučenec, odbor všeobecnej vnútornej správy uvedenú priestupkovú vec odložil. Následne sa maloletý MarN.h dňa 10.04.2019 na O. dopustil zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona voči inému maloletému dieťaťu vo veku 10 rokov, ktorému spôsobil škodu 1,80 Eur. Keďže maloletý pre nedostatok veku nebol trestne zodpovedný a teda trestné stíhanie nebolo prípustné, trestné stíhanie voči maloletému bolo odložené. V nadväznosti na uvedené skutky boli maloletému U. uložené Okresným súdom Lučenec výchovné opatrenia - napomenutie a dohľad po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti uznesenia (t.j. odo dňa 09.08.2019). Nakoľko výchovné opatrenie - dohľad splnilo svoj účel, súd uznesením, ktoré sa stalo právoplatným dňa 14.10.2020, dohľad zrušil. Avšak ako vyplýva z predložených listinných dôkazov, maloletý bol opätovne riešený Okresným úradom Lučenec, odborom všeobecnej vnútornej správy pre priestupok proti majetku, ktorého sa dopusti ešte dňa 26.08.2020, keď pri vstupe do Obchodného centra Galéria pri kaviarni odcudzil voľne položenú kolobežku v hodnote 100,- Eur. A dňa 20.12.2020 bol podozrivý vo veci spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keď v G. pýtal peniaze od iného maloletého dieťaťa vo veku 14 rokov, ktorého donútil vydať mu finančnú hotovosť v celkovej výške 5,- Eur. Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania I. zo dňa 20.01.2021, následne sa poškodenému vyhráždal, že ak to niekomu povie, dá ho zbiť kamarátmi a tiež od neho chcel, aby si kľakol pred kostolom na M. námestí a sľúbil Bohu, že to nikomu nepovie. Z uvedeného skutku maloletého U. usvedčila vlastná výpoveď, počas ktorej sa doznal k spáchaniu trestnej činnosti, výpoveď maloletého O. (poškodeného), pričom časť skutku bola zaznamenaná aj kamerovým záznamom bez zvuku z Ulice P. E.i. Trestné stíhanie bolo aj v tejto veci odložené ako neprípustné, keďže páchatelom trestného činu bola osoba, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná.

28. Na základe vykonaného dokazovania má súd preukázané, že výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená, miernejšie výchovné opatrenia (napomenutie, dohľad) sa minuli účinku, keďže maloletý U. sa opakovane dopúšťa konania nesúceho znaky priestupku a trestného činu, pričom ani matka maloletého nedokáže zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloletého v takej miere, aby napriek nízkemu veku dieťaťa (12 rokov) zvládla jeho chovanie a došlo k náprave jeho správania. Práve naopak, matka bagatelizuje, prípadne popiera skutky svojho syna alebo ospravedľuje jeho činy tým, že zodpovednosť presúva na iné osoby. Psychologickú pomoc pre syna sa snažila zabezpečiť až pod vplyvom prebiehajúceho súdneho konania v čase, keď jej už muselo byť doručené predvolanie na pojednávanie v tejto veci, preto toto konanie matky hodnotí súd ako účelové. Maloletý svojím doterajším konaním a správaním si neplní povinnosti tak, ako je to možné od neho dôvodne očakávať s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 3 zákona o rodine. Nenáležité a nevhodné správanie maloletého sa prejavuje aj v škole, v prístupe k slabším spolužiakom, ktorých má sklon šikanovať, a v klamaní. Súd musí konštatovať, že tieto črty sú charakteristické aj pre protispoločenskú činnosť, ktorej sa maloletý U. dopúšťal. Nemožno preto očakávať, že bez obmedzení, ktorým bude maloletý podrobený vo výchovnom zariadení, by sa v domácom prostredí riadne správal.

29. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že nariadené výchovné opatrenie je plne v záujme maloletého, pretože bude umiestnený do režimového zariadenia, kde bude pod pravidelným dohľadom a kde mu bude poskytovaná odborná pomoc. Správanie maloletého a jeho náprava je možná formou pobytu v zariadení, kde bude predovšetkým zabezpečená diagnostika jeho správania a poskytnuté potrebné poradenstvo. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, ako aj s reedukačným centrom. Súd vyslovuje presvedčenie, že v podmienkach plnej štruktúry zariadenia bude správanie maloletého optimálne korigovateľné príslušnými pedagogickými a diagnostickými postupmi s následným vyhodnotením efektivity tohto procesu.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že sú splnené podmienky pre nariadenie výchovného opatrenia, a to pobytu v E., preto návrhu prokurátora vyhovel.

31. Spolu s nariadením výchovného opatrenia súd zároveň uložil matke povinnosť spolupracovať so zariadením, ako aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v záujme stabilizácie pomerov maloletého dieťaťa do budúcnosti, keďže súd je toho názoru, že matke na dieťati záleží, avšak jej výchovný vplyv na jeho správanie dlhodobo zlyháva.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.